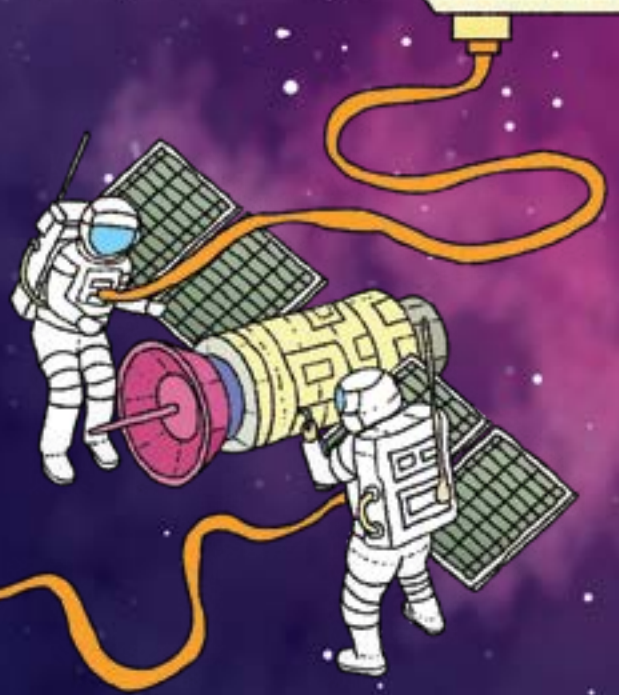

Astronotların Günlük Yaşamı

Aylarca bir uzay aracının içerisinde yaşamak... Bazen aracın dışına çıkarak karanlık ve uçsuz uzay boşluğunda bulunmak... Astronotların uzaydaki yaşamı Dünya'daki yaşamlarından çok farklıdır.

Uzayda astronotların baş etmek zorunda oldukları en önemli şeylerin başında yerçekimsiz ortam gelir. Astronotlar uyurken kendileri için özel yapılmış uyku tulumuna girerek uyur. Ancak uyku tulumlarını bir yere bağlamak zorundalar. Uluslararası Uzay İstasyonu'nda görev yapan astronotlar, 1 günde yaklaşık 15 kez Güneş'in doğuşunu ve batışını izlerler. Bu nedenle astronotların uyku saatleri Dünya'ya göre ayarlanır.

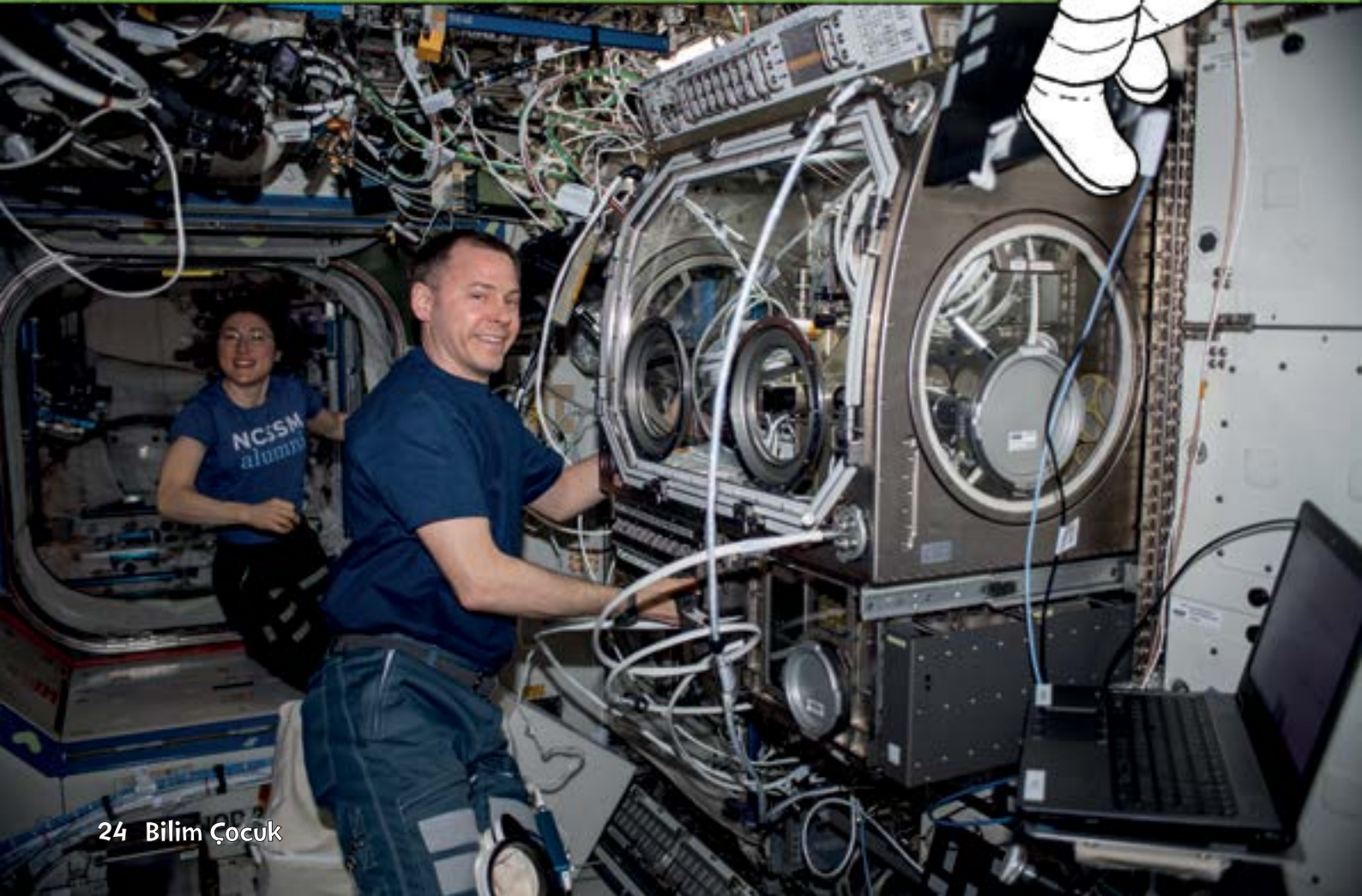
Yaklaşık 8 saat uyuyan astronotlar sabah alarm sesiyle uyanırlar. Bizler sabah uyandığımızda ellerimizi ve yüzümüzü yıkamak için hemen lavaboya koşarız. Astronotlarsa su dolu plastik poşeti sıkarak birkaç damla suyla kâğıt peçeteyi nemlendirip ellerini ve yüzlerini silerler.

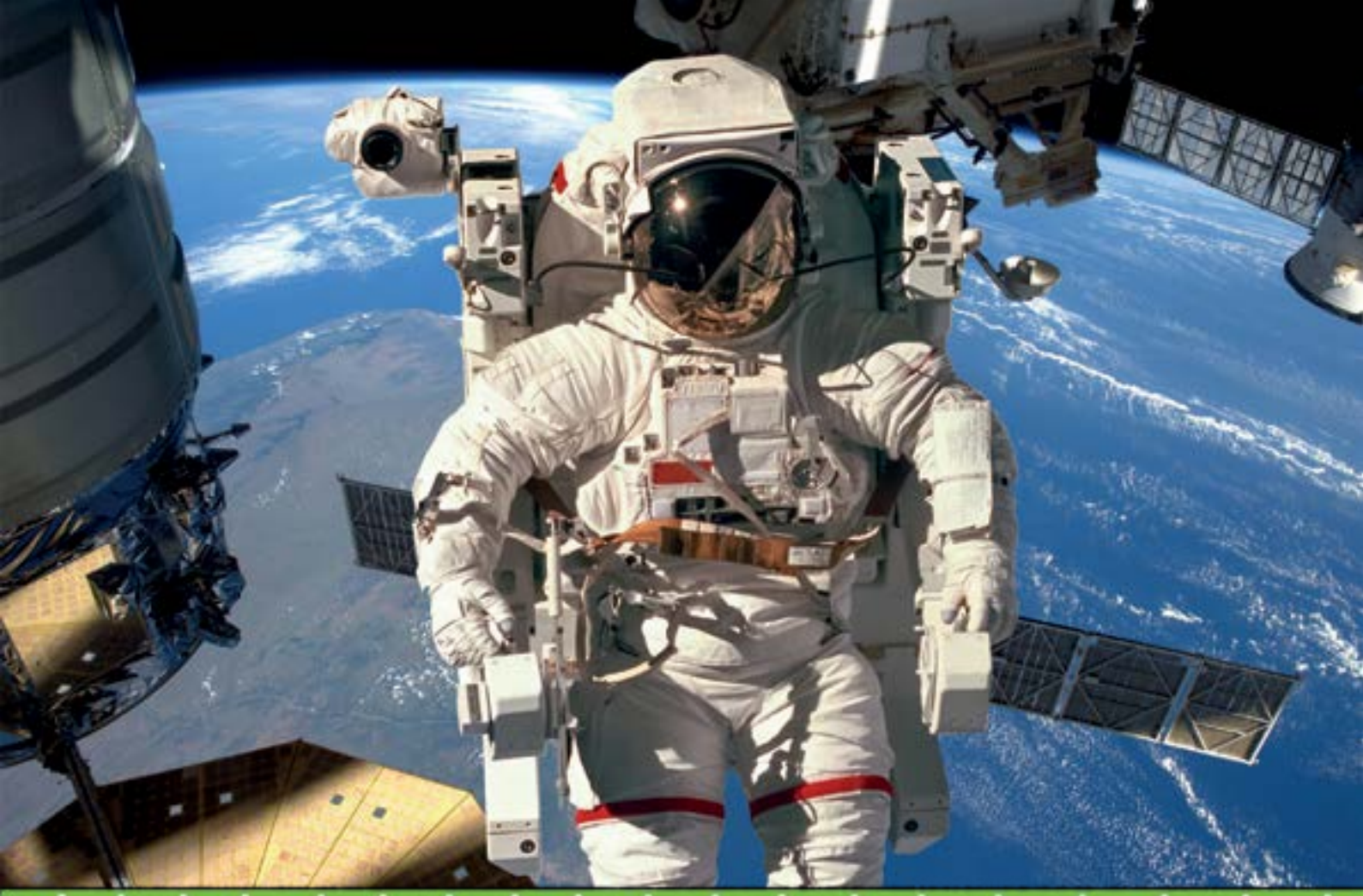

Astronotlar dişlerini fırçalamak için, yutulabilir diş macunu kullanır. Tuvaleet gereksinimleri için özel yapılmış klozetler vardır. Astronotlar kendilerini klozete sıkı şekilde bağlarlar. Bu klozetler güçlü bir vakum sistemiyle çalışır. Katı atıklar kütütularak metal kaplarda Dünya'ya getirilir.

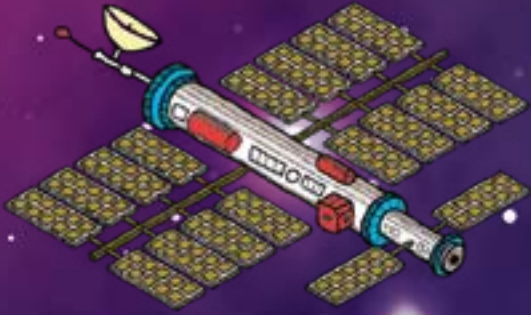

- Astronotlar uzay istasyonunda temizlenmek için bizim bildiğimiz gibi duş alamazlar. Sabunlu bezle vücutlarını silerler. Ardından ıslak kâğıtla sabunu temizleyip kurulanırlar. Saçlar, suyla durulamaya gerek olmayan özel şampuanla yıkanıp kâğıt peçeteyle kurulanır. Uzay istasyonun içinde suyun uçuşmasına izin verilmez. Çünkü elektrik sistemine kaçan su arızalara neden olabilir.

Astronotlar genelde konserve, kurutulmuş veya içerisine sıcak su eklenerek yumuşatılmış yiyecekler yerler. Kaşık ve çatallarını nemli bezle silerek tekrar kullanırlar. Tırnak, saç ve sakallarını vakumlu makinelerle keserler. Çünkü küçük parçaların havada uçuşması tehlike oluşturabilir. Astronotlar uzay istasyonu içerisinde günlük kıyafetleriyle dururlar. İstasyonun dışındaki parçaları tamir için dışarıya çıktıklarındaysa uzay giysilerini giyerler.

Yerçekimi etkisinin azalmasıyla astronotların kasları zayıflar. Bu nedenle günde iki kez spor yapmak zorundalar. Uzay istasyonunda her astronotun belirli bir görevi vardır. Sabah kahvaltıdan sonra bazıları laboratuvarında çalışmalar yapar, bazılarıysa istasyonda bozuk olan parçaları tamir eder. Çalışmadıkları zamanlarda astronotlar kitap okur, müzik dinler. Bazen de Dünya'nın muhteşem görüntüsünü seyrederek.

Mehmet Koçak
Çizim: Yusuf Gençler

